

Spis treści

Wstęp 8

Narodziny opery
Prawdziwy muzyczny dramat 10

Wielki Monte
Monterverdi, bogowie i ludzie 12

Pierwsza wielka opera
Poppea Monterverdiego 14

Opera w Anglii
Dydona i Eneasz 16

Galijska muza
Lully kontra Charpentier 18

Jeszcze o galijskiej muzie
Rameau kontra Nikt 20

Uroczy hamburczycy
Początki opery niemieckiej 22

Niemcy, Włosi i Brytyjczycy
Pan Haendel przybywa do miasta 24

Wkracza Mackie Majcher
Haendel walczy 26

Opera w Arkadii
Metastasio i powaga 28

Opera buffa
Zabawni ludzie 30

Opera polityczna
Buffoniści kontra antybuffoniści 32

**Z Wiednia do Paryża
i z powrotem**
Reformator Gluck 34

Opéra comique
Cha! cha! cha! 36

Słynne opery Mozarta
– część pierwsza
Figaro i Don Giovanni 38

Słynne opery Mozarta
– część druga
Coś i Flet 40

Mniej słynne opery Mozarta...
i jeszcze mniej słynne opery Haydna 42

Jedyna opera Beethovena
Wszystkie trzy „jedyne” 44

Tracąc wątek
*Niedokończone (przeważnie)
oper Schuberta* 46

Singspiel na warsztacie <i>Weber romantyk</i>	48
Liberté, égalité, fraternité <i>i grand opera</i>	50
Wspaniały Berlioz <i>Król instrumentacji</i>	52
Oto opera komiczna, przyjaciele <i>Nie taki jednak, jaką znacie</i>	54
Cha, cha, cha! He? <i>Postrewolucyjna opéra comique</i>	56

El momento de verdad – chwila prawdy <i>Carmen Bizeta</i>	58
Ostatni z wielkich klasyków <i>Rossini</i>	60
Opera romantyczna <i>Bellini, Donizetti i Mercadante</i>	62
Opera Risorgimenta <i>Włochy po Rossinim</i>	64
Bohater narodowy Włoch <i>Viva Verdi!</i>	66
Verdi i Szekspir <i>Otello i Falstaff</i>	68
Droga do weryzmu <i>Rycerskość... Pajace i Puccini</i>	70

Puccini a chusteczka <i>do ocierania łez</i> <i>Placziwa sztuka</i>	72
Dobre tematy, świetne melodie <i>Sekret sukcesu Pucciniego</i>	74
Życie, wszechświat i... <i>Wczesne opery Wagnera</i>	76
Pierścień... i reszta <i>Dramaty muzyczne Wagnera</i>	78

Miłość i śmierć <i>Śpiewacy... Tristan i Parsifal</i>	80
Narodziny opery rosyjskiej <i>Glinka</i>	82
Rosyjski weryzm <i>Musorgski i Borodin</i>	84
Za tych, co na morzu... <i>Rimski-Korsakow</i>	86

P.I. Czajkowski <i>Prawdziwy profesjonalista</i>	88
Czeskie rapsodie <i>Opera w Europie Środkowej</i>	90
Bogaty, radykalny i konserwatywny <i>Richard Strauss</i>	92

Debussy'ego etapy kariery <i>Peleas i Melizanda</i>	94
Berg i Schönberg <i>Zmagania z ekspresjonizmem</i>	96
Bartók i Kodály <i>Sinobrody i Hány János</i>	98
Małe idee, wielka muzyka <i>Janáček</i>	100
Szostakowicz i socrealizm <i>Skandaliczna Lady Makbet</i>	102
Buntownik, który powrócił <i>Pomarańcze i anioły Prokofiewa</i>	104
Opera i nazistowskie Niemcy <i>Hindemith, Weill i inni „degeneraci”</i>	106
Strawiński w teatrze operowym <i>Żywot rozpustnika</i>	108
Outsiderzy <i>Britten i Peter Grimes</i>	110
Opera w USA <i>Szukanie tożsamości</i>	112
Oszklona złorowość <i>Proliferacja i minimalizm</i>	114
O co w tym wszystkim chodzi? <i>Berio i strukturalizm</i>	116

Współczesny król <i>Odnova epiki</i>	118
Przygody w operze <i>Ligeti i makabry</i>	120
Szacunek dla tradycji <i>Hans Werner Henze</i>	122
Jasność i mrok, dobro i zło <i>Michael Tippett</i>	124
Mit i moralność <i>Birtwistle i Maxwell Davies</i>	126

Akt wiary <i>Messiaen i ptaki</i>	128
Rzyk-fizyk <i>Współczesne tendencje europejskie</i>	130
Jeszcze mniej niż mniej <i>Prądy minimalistyczne</i>	132
Opera futura <i>Jaka jest przyszłość?</i>	134
Diva i divo	136
Teatry operowe świata	139

Język opery	140
Indeks	142
Źródła ilustracji	144